

ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ

Ε.Θ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ 8ου, ΑΣΤΙΚΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ ΒΑΣΙΛΑΡΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΩΡΑΙΤΗΣ,

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΕΡΡΑΟΣ

ΕΙΡΗΝΗ ΚΛΑΜΠΑΤΣΕΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΑΛΙΚΗ ΧΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΚ. ΕΤΟΣ: 2014-2015

Τι είναι ο Βοτανικός Κήπος;

Η Διεθνής Ένωση Βοτανικών Κήπων (BGCI) ορίζει το Βοτανικό Κήπο ως ένα σύνολο επιστημονικά και βοτανικά αναγνωρισμένων συλλογών φυτών που έχουν καταγραφεί και σημανθεί κατάλληλα με σκοπό την επιστημονική έρευνα, τη διατήρηση και την εκπαίδευση.

Η προσφορά των Βοτανικών Κήπων

Η προσφορά των βοτανικών κήπων για τους κατοίκους μίας αστικής περιοχής, είναι ανεκτίμητη ως πνεύμονα πρασίνου, χώρου οπτικής τέρψης και πνευματικής ηρεμίας. Επιπρόσθετα, λειτουργούν ως πεδίο έρευνας και επιμόρφωσης του κοινού. Ειδικά, στα πλαίσια του μαθήματος «Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης» τα παιδιά μαθαίνουν να αναγνωρίζουν τα φυτά, με το όνομά τους, καθώς και να τα αναπαραγάγουν με μοσχεύματα και άλλους τρόπους. Μαθαίνουν, τη σημασία του οικοσυστήματος και την αρνητική επίδραση του ανθρώπου αν διαταράξει την ισορροπία της τροφικής αλυσίδας. Τα φυτά που καλλιεργούνται φέρουν

ενημερωτικές πινακίδες οι οποίες περιέχουν πληροφορίες για την ταυτότητα και η γεωγραφική τους εξάπλωση. Σήμερα, μία από τις βασικές αποστολές των Βοτανικών Κήπων είναι και ο εγκλιματισμός των φυτών σε νέο περιβάλλον.

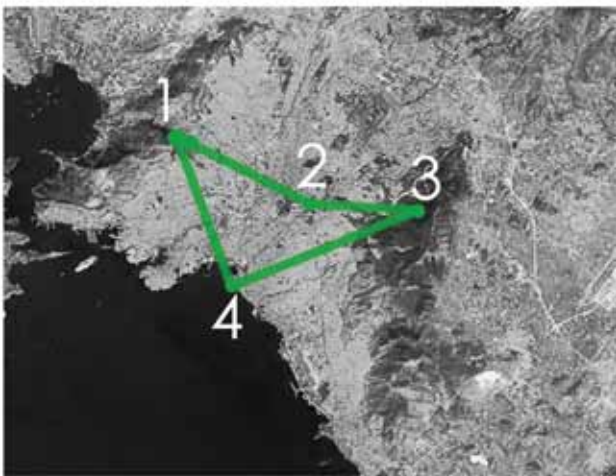
Ποιός είναι ο σκοπός των Βοτανικών Κήπων

Οι βοτανικοί κήποι στοχεύουν στην *ex situ* (εκτός τόπου) διατήρηση φυτικού υλικού σε μια προστατευμένη περιοχή, όπου φυτικά είδη με εξαφάνιση έχουν κεντρικό ρόλο. Σύμφωνα με τον ΝΟΜΟ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3937: Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις, οι βοτανικοί κήποι συντελούν στην αειφόρο διαχείριση και αποτελεσματική διατήρηση της βιοποικιλότητας, ως πολύτιμου, αναντικατάστατου και σπουδαίου σημασίας εθνικού κεφαλαίου. Καθώς οι πολίτες ενημερώνονται για τα διαφορετικά είδη και ποικιλίες που αυτοφύονται στον πλανήτη, γίνονται πιο ευαισθητοποιημένοι και συνειδητοποιημένοι για το περιβάλλον. Στις εκπαιδευτικές ξεναγήσεις πολλών σχολείων θα ήταν ωφέλιμο για τους μαθητές να γνωρίσουν μια μεγάλη ποικιλία φυτικού υλικού και να αρχίσουν να μαθαίνουν να τα ξεχωρίζουν, καθώς ενημερώνονται για την σημασία της βιοποικιλότητας και την ομορφιά που υπάρχει στο φυτικό βασίλειο!!! Ο Κήπος, εκτός από τον υψηλό βαθμό ποικιλότητας της αυτοφυούς και καλλιεργούμενης χλωρίδας, αποτελεί και ένα ιδανικό φυσικό καταφύγιο της πανίδας, επειδή το οικοσύστημα προστατευμένο από τις δυσμενείς ανθρώπινες επεμβάσεις παρέχει τη δυνατότητα λειτουργίας ενός πλήρους τροφικού πλέγματος.

ΒΟΤΑΝΙΚΟΙ_ΚΗΠΟΙ_ΙΣΤΟΡΙΚΑ_ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ Ι&Α ΔΙΟΜΗΔΟΥΣ

Ο πρώτος Βοτανικός Κήπος στον κόσμο ιδρύθηκε στην Αθήνα τον 4ο π.Χ. αιώνα από το μαθητή του Αριστοτέλη «Θεόφραστο τον Ερέσιο», ο οποίος θεωρείται σήμερα ως ο θεμελιωτής και πατέρας της Βοτανικής επιστήμης. Στην Αθήνα ιδρύθηκε το 1836 στην Ιερά Οδό, ο επικαλούμενος Βοτανικός Κήπος Αθηνών, ο οποίος καταλάμβανε αρχικά όλο το «κτήμα Χασεκή» έκτασης 120 στρεμμάτων από τα οποία τα 95 ανήκουν στην Ανώτατη Γεωπονική Σχολή και τα 25 στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Το κτήμα αυτό χρησιμοποιήθηκε ως δενδροκομείο από το 1836, και ως Βοτανικός Κήπος από το 1838, όταν καθηγητής της Βοτανικής (Φυτολογίας) στο Πανεπιστήμιο Αθηνών ήταν ο Κάρολος-Νικόλαος Fraas. Στην περιοχή αυτή, μερικά χιλιόμετρα δυτικότερα, λειτουργεί ο μεγαλύτερος Βοτανικός Κήπος της Ελλάδας αλλά και όλης της Ανατολικής Μεσογείου, ο «Βοτανικός Κήπος Ιουλίας & Αλεξάνδρου Ν. Διομήδους», από το έτος 1961.

χαρτης Αττικής

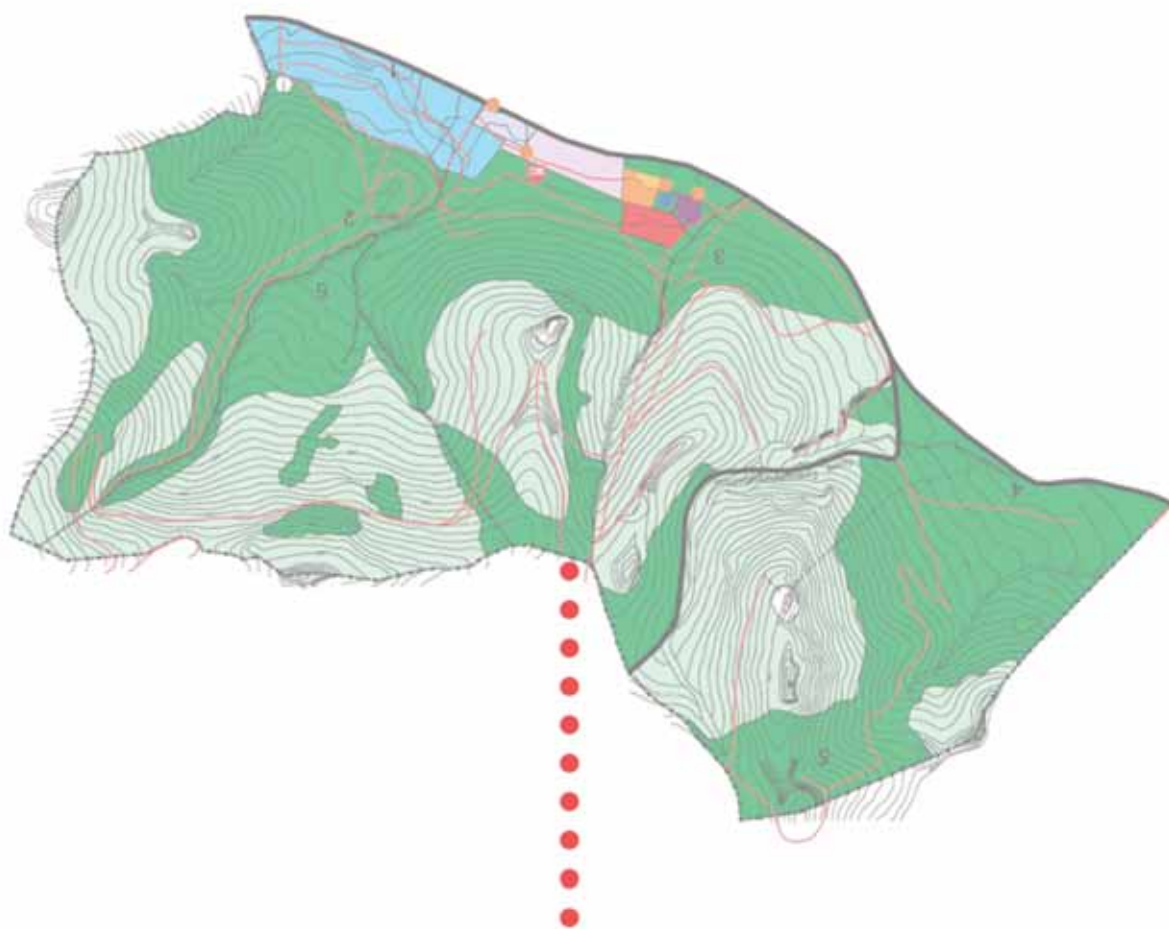
- Βοτανικοί κήποι στην ευρύτερη περιοχή των Αθηνών:
- 1) Βοτανικός κήπος Ιουλίας & Αλεξάνδρου Ν. Διομήδους
 - 2) Βοτανικός κήπος στον Εθνικό κήπο
 - 3) Βοτανικός κήπος στο Δάσος Καισαριανής
 - 4) Βοτανικός κήπος στο Πάρκο Φλοίσβου

Ο Αλέξανδρος Διομήδης μετά τον θάνατό του κληροδότησε μέρος της περιουσίας του στο Πανεπιστήμιο Αθηνών με σκοπό τη δημιουργία του Ιδρύματος, η οποία και έλαβε χώρα μετά από δύο χρόνια, το έτος 1952. Το όραμα του Διομήδη άρχισε να πραγματοποιείται μετά την παραχώρηση της δασικής έκτασης, στην οποία βρίσκεται σήμερα ο Κήπος, από το Υπουργείο Γεωργίας στο Ίδρυμα το 1961. Οι εργασίες διαμόρφωσης του Βοτανικού Κήπου βασίσθηκαν στα σχέδια της καθηγήτριας του Πανεπιστημίου του Βερολίνου Η. Hammerbacher. Το έτος 1975, μετά την ολοκλήρωση μεγάλου κύκλου εργασιών, ο Κήπος άνοιξε τις πύλες του στο κοινό.

Έκτοτε έχουν πραγματοποιηθεί επιπρόσθετα έργα που άλλαξαν ριζικά την αρχική εικόνα του Κήπου, όπως η δημιουργία νέων τμημάτων και η βελτίωση των ήδη υπαρχόντων, η χάραξη και η πλακόστρωση δρόμων και μονοπατιών. Επίσης η ανέγερση νέου μνημείου προς τιμήν των εκτελεσθέντων στο χώρο του Κήπου το 1945 από τους Γερμανούς, η κατασκευή νέων γραφείων, εργαστηρίου, αποθήκης μηχανημάτων, καταλύματος εργατικού προσωπικού και οικίας φύλακα, η κατασκευή πυροφυλακίων, παιδικών χαρών και θερμοκηπίου, καθώς και ένα σύνολο έργων μικρότερης κλίμακας.

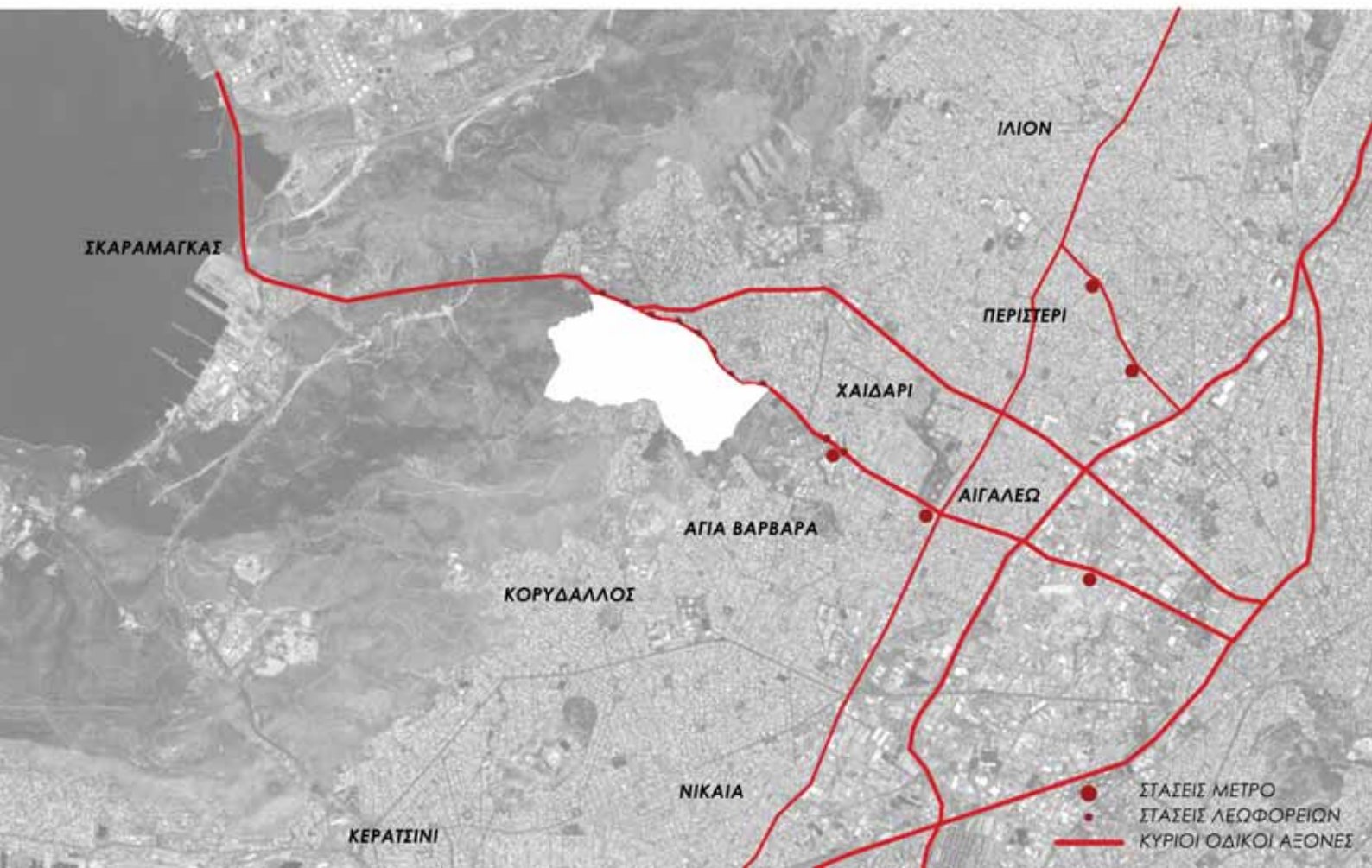
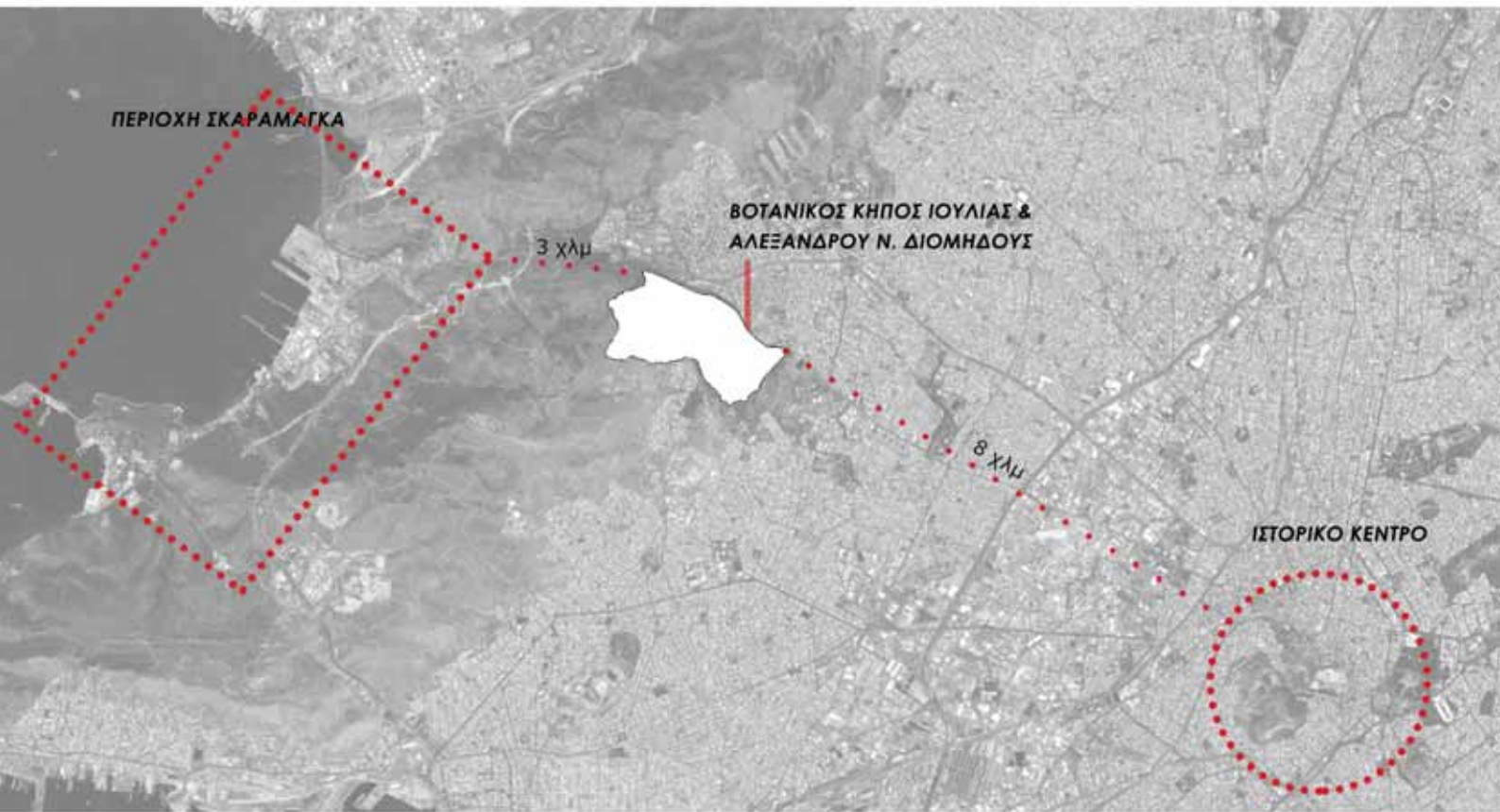
Θα πρέπει να επισημανθεί ότι η παραχώρηση της δασικής έκτασης από το Υπουργείο Γεωργίας στο Ίδρυμα έγινε υπό τον όρο ότι η διαμόρφωση του χώρου του Κήπου δεν θα επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό το φυσικό δασικό τοπίο. Ως εκ τούτου, κατά τη διάρκεια των εργασιών διαμόρφωσης του Κήπου πραγματοποιήθηκε περιορισμένη υλοτόμηση πεύκων, κυπαρισσιών και άλλων δασικών ειδών, δημιουργήθηκε δε στο καλλιεργημένο τμήμα του Κήπου, ένα οικοσύστημα στο οποίο συμβιώνουν και αναπτύσσονται αυτοφυή δασικά και καλλιεργούμενα είδη. Αυτό το χαρακτηριστικό καθιστά τον Κήπο μία από τις πιο σπάνιες περιπτώσεις Βοτανικού Κήπου παγκοσμίως.

ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ_ΚΗΠΟΣ_I&A_N.ΔΙΟΜΗΔΟΥΣ_ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ

ΟΡΟΣ ΑΙΓΑΛΑΙΩ

ΣΧΕΣΗ_ΜΕ_ΤΗΝ_ΠΟΛΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ_ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ

ΤΟΠΟΣΗΜΑ_ΣΤΗΝ_ΕΥΡΥΤΕΡΗ_ΠΕΡΙΟΧΗ_ ΧΩΡΟΙ_ΕΙΣΟΔΟΥ

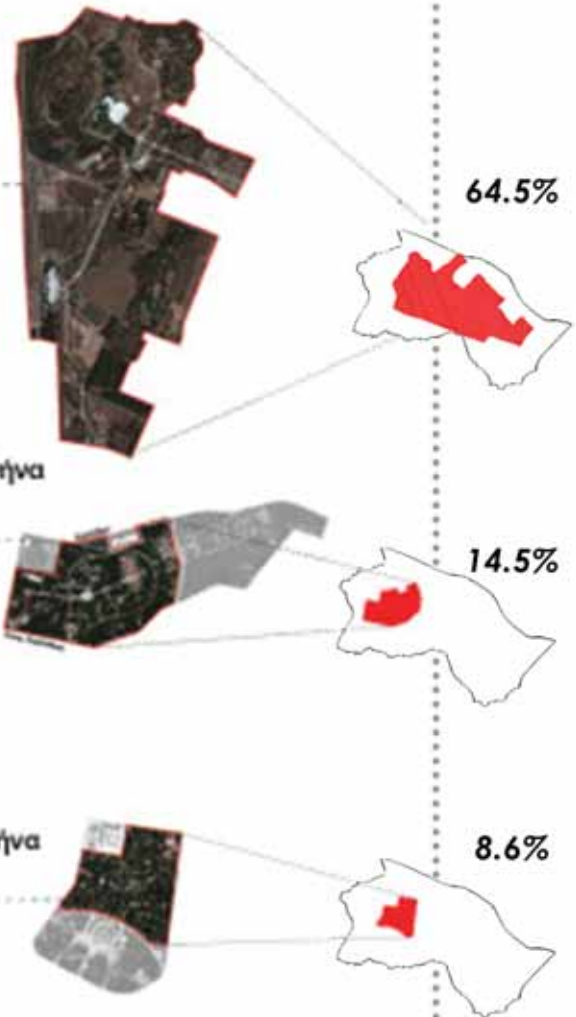

ΣΥΓΚΡΙΣΗ_ΜΕ_ΑΛΛΑ_ΠΑΡΚΑ ΣΤΟΝ_ΑΘΗΝΑΪΚΟ_ΧΩΡΟ

Μία από τις σημαντικότερες φιλοδοξίες του Ιδρύματος και ο κύριος αναπτυξιακός του στόχος αυτή τη στιγμή, είναι η δημιουργία ενός νέου Τμήματος, το οποίο θα φιλοξενήσει τα Ενδημικά, Σπάνια και Απειλούμενα είδη της Ελληνικής Χλωρίδας.

Κατά τη διεξαγωγή της έρευνας για καλύτερη κατανόηση της κλίμακας του κήπου έγιναν διάφορες συγκρίσεις της έκτασης με αθηναϊκά πάρκα.

ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ ΙΟΥΛΙΑΣ &
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ν. ΔΙΟΜΗΔΟΥΣ
1.860.000 m²

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΦΥΤΑ

Αριστερά από την Κεντρική Είσοδο έχει διαμορφωθεί το Τμήμα Ιστορικών Φυτών του Κήπου, ένα τμήμα που δε συναντάται σε κανένα άλλο Βοτανικό Κήπο στον κόσμο. Εδώ φιλοξενούνται είδη, που αναφέρονται από την Αρχαία Ελληνική μυθολογία ως εμπλεκόμενα σε διάφορους μύθους ή αφιερωμένα στους θεούς. Υπάρχουν ακόμη είδη, τα οποία οι αρχαίοι συγγραφείς, βοτανικοί ή μη, ανέφεραν ότι χρησιμοποιούσαν οι πρόγονοί μας, αλλά επίσης και φυτά που αναφέρουν η Παλαιά και Καινή Διαθήκη. Μερικά από τα χαρακτηριστικά φυτά που συναντά κανείς σε αυτό το τμήμα είναι ο νάρθηκας, το κώνειο, η ελιά, η αγριελιά και άλλα.

Στο Τμήμα αυτό ενημερώνεται κανείς από τις πινακίδες των φυτών και για τα αρχαία ονόματα του κάθε είδους, μαζί με την πηγή κάθε τέτοιας πληροφορίας.

ΔΕΝΔΡΩΝΑΣ

Εμπρός και δεξιά της κεντρικής εισόδου εκτείνεται ο Δενδρώνας. Εδώ ο επισκέπτης συναντά δένδρα και θάμνους διαφόρων ηπείρων.

Ο δενδρώνας αποτελείται από 7 τομείς που φιλοξενούν φυτά από:

- την Ωκεανία (ευκαλύπτος, κασουαρίνα)
- τη Μεσόγειο (αγριοκαστανιές, φοίνικα)
- τη μη μεσογειακή Ευρώπη (δρύης, πεύκη)
- τη μη μεσογειακή Ασία (σινική γλεδισχία)
- τη Νότια Αφρική (αφρικανικές ελιές)
- τη Βόρεια και Κεντρική Αμερική (σεκόια)
- τη Νότια Αμερική (βαουχίνια, σχίνος)

ΑΝΘΩΝΑΣ

Στη συνέχεια, ο επισκέπτης συναντά το Τμήμα Καλλωπιστικών Φυτών (Ανθώνα), το οποίο περιλαμβάνει 15 μεγάλα παρτέρια και 25 λίμνες. Εκτός των παρτεριών, στην περιφέρεια του ανθώνα υπάρχει πλήθος καλλιεργούμενων καλλωπιστικών δένδρων και θάμνων (μανώλιες). Κατά μήκος του κεντρικού μονοπατιού του Ανθώνα υπάρχουν εντυπωσιακά αναρριχητικά φυτά, (βιγνόνιες), ενώ καλλιεργητικές ποικιλίες αναρριχώμενης τριανταφυλλιάς αναπτύσσονται στις πέργκολες. Τα παρτέρια του Ανθώνα φιλοξενούν

καλλιεργούμενα πολυετή και μονοετή είδη, τα οποία ανθίζουν διάφορες εποχές του χρόνου. Από τα παρτέρια που φιλοξενούν πολυετή είδη

εντυπωσιάζει εκείνο με τις παιώνιες, όπως και οι ίριδες. Το επόμενο παρτέρι καλλιεργούνται περισσότερες από 100 αρωματικές ποικιλίες τριανταφυλλιάς.

Στις 25 λίμνες του ανθώνα με τη συνεχόμενη ροή αναπτύσσονται πολλά υδρόβια και υδρόφιλα είδη κατωτέρων και ανωτέρων φυτών από την πατρίδα μας, αλλά και από όλη τη Γη. Το ενδιαφέρον των επισκεπτών προσελκύεται από τη μικροσκοπική "φακή του νερού", που καλύπτει την επιφάνεια σε πολλές από τις λίμνες ή από το ρόδινο νερό σε άλλες από αυτές. Εντυπωσιάζονται όμως και από τους όμορφους νερόκρινους και τα νούφαρα

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΦΥΤΑ

Σε αυτό το τμήμα, που συναντά ο επισκέπτης μετά τον ανθώνα, καλλιεργούνται φυτά τα οποία είναι χρήσιμα για τους εδώδιμους καρπούς τους ή άλλα εδώδιμα τμήματα του σώματός τους, για την ξυλεία τους, για τις ίνες τους οι οποίες χρησιμοποιούνται στην κλωστοϋφαντουργία και για τις χημικές ουσίες τους που χρησιμοποιούνται σε διάφορους τομείς της βιομηχανίας. Καλλιεργούνται επίσης κτηνοτροφικά και αρτυματικά - αρωματικά φυτά. Στις δύο λίμνες του τμήματος αυτού αναπτύσσονται πανέμορφα γιγάντια νούφαρα, τα οποία καλλιεργούνται για τα εδώδιμα σπέρματα και τα ριζώματά τους.

ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟ

Ο Βοτανικός Κήπος στο θερμοκήπιό του αναπτύσσει και διατηρεί φυτά που έχουν ανάγκη μεγάλης θερμοκρασίας και υγρασίας (όπως τα φυτά των υγρών τροπικών δασών) και φυτά που χρειάζονται υψηλή θερμοκρασία και χαμηλή υγρασία (όπως πολλά παχύφυτα των οικογενειών *Cactaceae*, *Euphorbiaceae*). Μεταξύ άλλων, ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να παρατηρήσει το ζαχαροκάλαμο (*Saccharum officinarum*), το πιπέρι (*Piper spp.*), το "μη μου άπτου" (*Mimosa pudica*) με τα ευαίσθητα στο άγγιγμα φύλλα, την εντομοφάγο δροσερά (*Drosera binata*) και πολλά εντυπωσιακά είδη "κάκτων" και πτεριδοφύτων.

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΦΥΤΑ

Δίπλα στο Τμήμα των Οικονομικών φυτών εντοπίζεται και το Τμήμα Φαρμακευτικών Φυτών. Στο τμήμα αυτό φιλοξενούνται φυτά που χρησιμοποιούνται για φαρμακευτικούς σκοπούς. Από τα φαρμακευτικά φυτά ξεχωρίζουν ο περίφημος δίκταμος της Κρήτης, το βάλαμο, η δακτυλίτιδα, ο απήγανος, το δενδρολίβανο, η λουίζα, το χαμομήλι, καθώς και πολλά άλλα.

ΦΥΤΩΡΙΟ

Στο φυτώριο φιλοξενούνται ενδημικά, σπάνια και απειλούμενα φυτά της Ελληνικής Χλωρίδας, καθώς και διάφορα άλλα είδη που διατηρούνται με σκοπό την αντικατάσταση τυχόν απωλειών από τα ήδη υπάρχοντα. Επίσης υπάρχει και μια συλλογή από φυτά, τα οποία παραμένουν στο χώρο αυτό με σκοπό την προστασία τους.

Το φυτώριο είναι ο κατεξοχήν χώρος καλλιέργειας των σπερμάτων ή μοσχευμάτων με σκοπό τον εμπλουτισμό των συλλογών του Κήπου. Τα σπέρματα, είτε συλλέγονται από το προσωπικό του Κήπου από διάφορα σημεία της Ελλάδος, ή προέρχονται από ανταλλαγές σπερμάτων με περισσότερους από 300 Βοτανικούς Κήπους ανά τον κόσμο.

ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Το τμήμα αυτό, έχει σχεδιασθεί ώστε να εκπαιδεύσει τον επισκέπτη του Κήπου

για τις σχέσεις εξέλιξης και την ταξινόμηση των διαφόρων φυτικών ομάδων. Εδώ υπάρχει το "ζωντανό απολίθωμα" *Ginggo biloba*, (το παλαιότερα Γυμνόσπερμα) και περνώντας από διάφορες πιο εξελιγμένες ομάδες φθάνει στα Μονοκοτυλήδονα.

ΕΙΔΗ_ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΦΥΤΑ

ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΦΥΤΑ

ΒΟΡΕΙΝΟ ΤΜΗΜΑ

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΦΥΤΑ

ΑΝΘΩΝΑΣ

ΦΥΤΩΡΙΟ

ΔΕΝΔΡΩΝΑΣ

ΔΥΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟ

ΥΠΟΔΟΜΕΣ_ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ_ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σε όλη την έκταση του κήπου ιδιαίτερα στο φροντισμένο τμήμα του υπάρχουν βασικές υποδομές και διακοσμητικά στοιχεία όπως,
Ρυάκια κατά μήκος των δασικών μονοπατιών όπου ρέει το νερό της βροχής και συγκεντρώνεται σε συγκεκριμένα σημεία προκειμένου να γίνει εκμετάλλευσή του για άρδευση.
Μικρές επιφανειακές πέτρινες αποχετεύσεις ομβρίων υδάτων, συγκεντρώνουν σε πολλά σημεία το νερό από τους χείμαρρους και το διανέμουν για άρδευση ή το συλλέγουν στα στοιχεία νερού του Κήπου (λίμνες, στέρνες). Τα περισσότερα ρυάκια είναι καλυμμένα από πέτρα δημιουργώντας ένα αισθητικό αποτέλεσμα, στοιχείο κηποτεχνίας.

Γεφυράκια ξύλινα ή πέτρινα, έχουν διπλό ρόλο αφενός τη διακόσμηση αφετέρου επιτρέπουν την πεζοπορία πιο άνετα τον κήπο καθώς οι κλίσεις σε ορισμένα σημεία είναι απότομες λόγω των χείμαρρων που υπάρχουν

Πυροσβεστικοί κρουνοί και υποδοχές για άντληση νερού σε περίπτωση πυρκαγιάς υπάρχουν σε όλη την έκταση του κήπου

Δεξαμενές νερού που πέραν την αισθητική κάλυψη (λίμνες) έχουν ως στόχο την διανομή νερού όταν υπάρχει ανάγκη (π.χ περίοδοι ξηρασίας, πυρκαγιές κ.λ.π.)
Ειδικοί σωλήνες αναρρόφησης αντλούν το νερό και το διοχετεύουν όπου χρειάζεται. Επίσης σε δεξαμενές νερού ή λίμνες καταλήγουν τα ρυάκια και οι οχετοί ομβρίων υδάτων.

Παγκάκια και καθιστικά δημιουργημένα από πέτρα, ξύλο ή κορμούς δέντρων ανάλογα με το χώρο που βρίσκονται, υπάρχουν σε όλη την έκταση του κήπου ακόμη και στο μη καλλιεργημένο τμήμα του.
Δοχεία απορριμμάτων, υπάρχουν σε όλο το φροντισμένο τμήμα του κήπου, είναι ξύλινα ώστε να δένουν με το τοπίο.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι ερευνητικές δραστηριότητες του κήπου με άλλους βοτανικούς κήπους παγκόσμιας κλίμακας συμβάλλουν στο να ανταποκρίνεται πλήρως στο ερευνητικό του έργο καθώς συμβάλλει στην βιοποικιλότητα, αειφορία, συστηματική βοτανική, έρευνα, παρέχει πρόσφορο έδαφος για την εκπόνηση διπλωματικών και διδακτορικών διατριβών, επικοινωνεί και ανταλλάσσει γενετικό υλικό με άλλους βοτανικούς κήπους παγκοσμίως, παρέχει τεχνικές και εξειδικευμένες γνώσεις σε ειδικά θέματα και σε φορείς ιδιωτικούς και δημόσιους όπως δημιουργία συλλογών, δημιουργία νέων βοτανικών κήπων, αντιμετώπιση προβλημάτων που σχετίζονται με τη χλωρίδα π.χ. φιλική καταπολέμηση της ανάπτυξης φυτικών οργανισμών σε αρχαίους ναούς και οικήματα, κατάταξη και ταξινόμηση νέων ειδών κ.λ.π.

ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Ειδικά στο καλλιεργημένο τμήμα του κήπου παρατηρούνται στοιχεία βιοκλιματικού σχεδιασμού όπως εκμετάλλευση του βρόχινου νερού με τη συλλογή του σε λίμνες και στέρνες και επανάχρησή του για άρδευση, δημιουργία φυτοφρακτών προς τη μεριά της Ιεράς Οδού όπου επιτυγχάνεται οπτική και ακουστική απομόνωση, δημιουργία μη μόνιμων κατασκευών, πρόβλεψη για πυροπροστασία.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

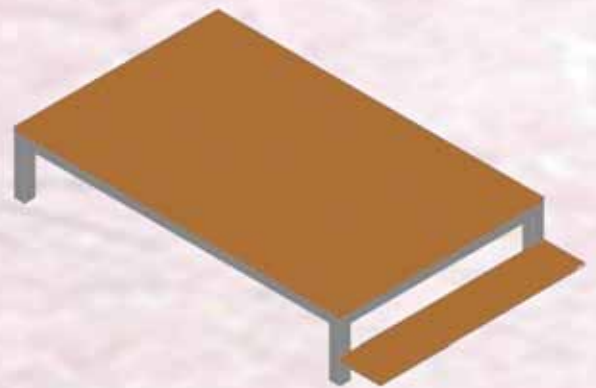
Ο Βοτανικός Κήπος Διομήδους διατελεί ένα στοιχειώδες έργο ως προς την περιβαλλοντική εκπαίδευση, το οποίο όμως κρίνεται ανεπαρκές, τόσο λόγω έλλειψης υποδομών και ενεργειών ενημέρωσης όσο και από έλλειψη προσωπικού. Οι παρουσιάσεις περιορίζονται τις καθημερινές ημέρες σε σχολεία από το μόνιμο προσωπικό του κήπου ενώ τις αργίες η μοναδική ενημέρωση παρέχεται από ένα φυλλάδιο του ΥΠΕΧΩΔΕ που διανέμεται στην είσοδο, το οποίο δεν προωθείται κατάλληλα.

ΠΡΟΤΑΣΗ_ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ

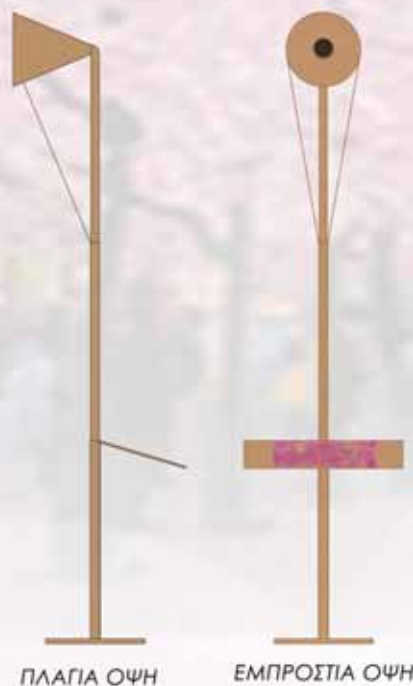
Ο σκοπός του βοτανικού κήπου είναι πέρα από τη διαφύλαξη, προστασία και ανάδειξη της πανίδας προσφέρει και την ευκαιρία στον άνθρωπο να έρθει σε επαφή με τα διαφορετικά είδη. Με αυτό τον τρόπο δίνεται η ευκαιρία τόσο στην καλύτερη παρατήρηση όσο και στην καλύτερη επεξεργασία του κάθε είδους ξεχωριστά.

Ο βοτανικός κήπος Ιουλίας & Αλεξάνδρου Ν.Διομήδους έχει διαμορφωθεί σε αρκετά καλό βαθμό έτσι ώστε ο επισκέπτης να έχει πλήρη εικόνα του χώρου και των φυτών που φιλοξενούνται στο κήπο. Προκείμενου ο επισκέπτης να έχει την ευκαιρία να έρθει ακόμα πιο κοντά με τα διάφορα είδη, να τα μελετήσει, να τα επεξεργαστεί προτείνονται οι παρακάτω μηχανισμοί.

Η πρώτη περίπτωση(πάνω δεξιά) αφορά τα είδη διαμορφωμένα τμήματα του κηπού στα οποία οι δυνατότητες επέμβασης είναι περιορισμένη λόγω της ήδη διαμορφωμένης βλάστησης. Πρόκειται για πλατφόρμες διαστάσεων 1.00x1.50x0.30 οι οποίες ακουμπανε πάνω στο έδαφος και σίνουν τη δυνατότητα στον περιπατητή να προσεγγίσει τα διάφορα είδη βλάστησης που είναι απομακρυσμένα από τους ήδη υπάρχοντες διαδρόμους. Είναι ελαφριές κατασκευές έτσι ώστε να μπορούν να μετακινούνται με ευκολία.

ΑΕΟΝΟΜΕΤΡΙΚΟ

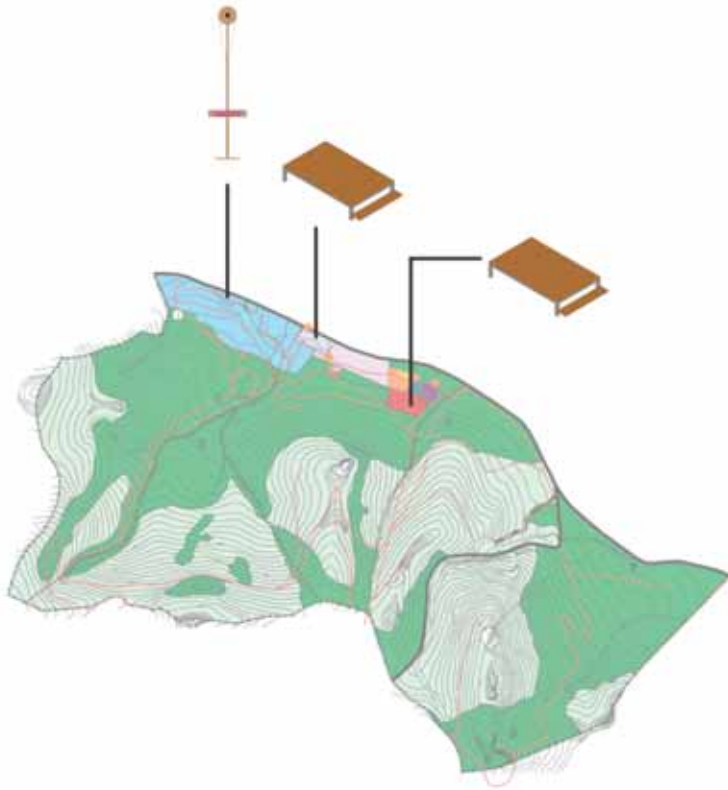
Στην δεύτερη περίπτωση(κάτω αριστερά) έχει σχεδιαστεί η συγκεκριμένη κατασκευή προκειμένου να δίνει την δυνατότητα στους επισκέπτες να έρθουν σε επαφή με είδη βλάστησης τα οποία βρίσκονται αρκετά ψηλά.

Η συγκεκριμένη κατασκευή μπορεί να προσαρμόζεται ανάλογα με το επιθυμητό ύψος που απαιτεί κάθε είδος και με τη χρήση εσωτερικής κάμερας δίνεται η δυνατότητα στον επισκέπτη να βιντεοσκοπήσει συγκεκριμένα τμήματα του φυτού τα οποία στη συνέχεια παρουσιάζονται απευθείας στην οθόνη προβολής που βρίσκεται στο μπροστινό μέρος της κατασκευής.

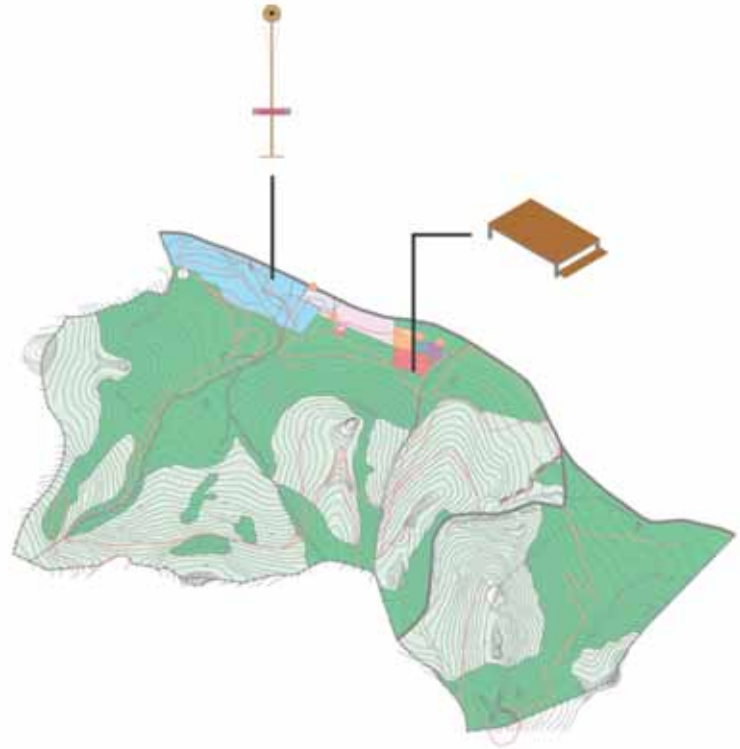
0 50 100 150 εκ

ΣΗΜΕΙΑ_ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ_ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ_ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ

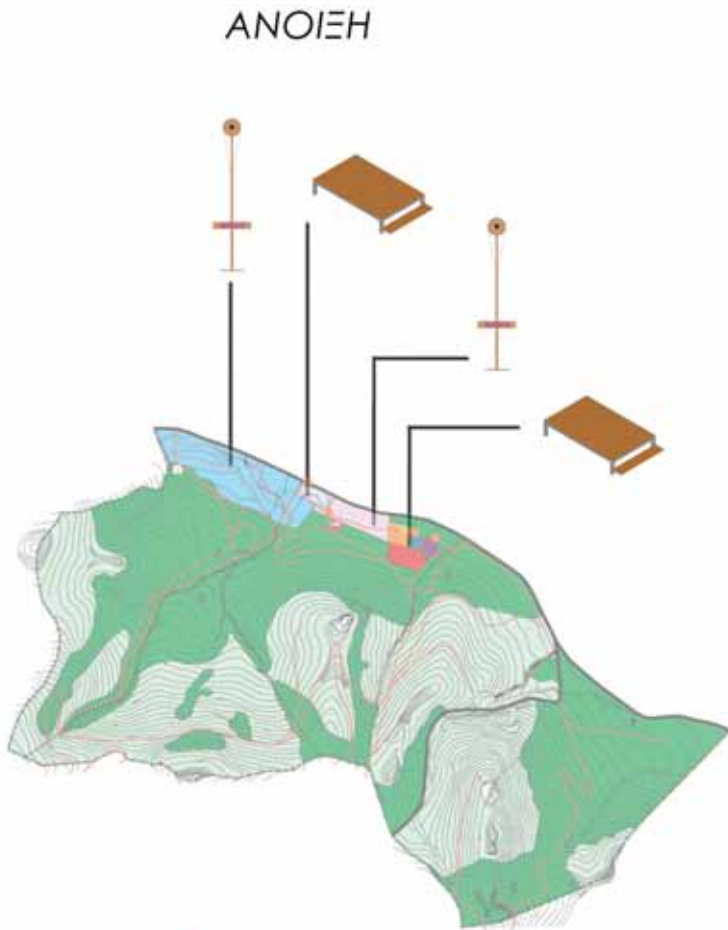
Κεντρική ιδέα των προτεινόμενων κατασκευών είναι η δυνατότητα τους να μεταφέρονται σε διάφορες περιοχές του κήπου ανάλογα με τις εποχές του χρόνου αλλά και με τις ανάγκες και τα είδη των φυτών του κήπου. Με αυτό τον τρόπο δίνεται η ευκαιρία στους επισκέπτες να παρατηρούν τα διαφορετικά είδη του κήπου τις διάφορες εποχές του χρόνου αποκτώντας ακόμα περισσότερες γνώσεις για αυτά.

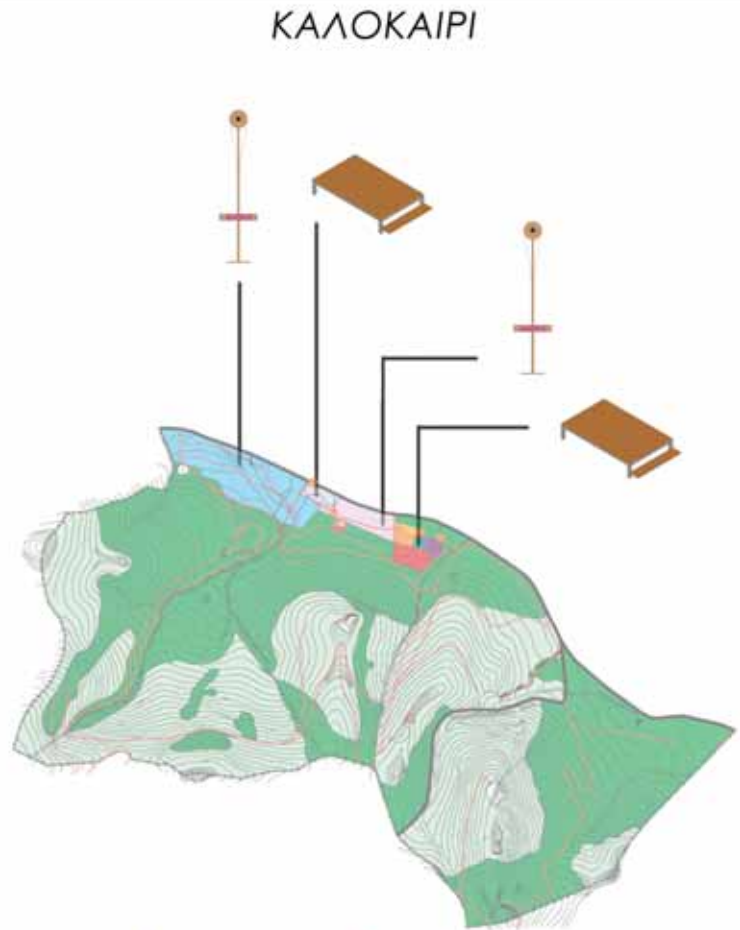
ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

ΧΕΙΜΩΝΑΣ

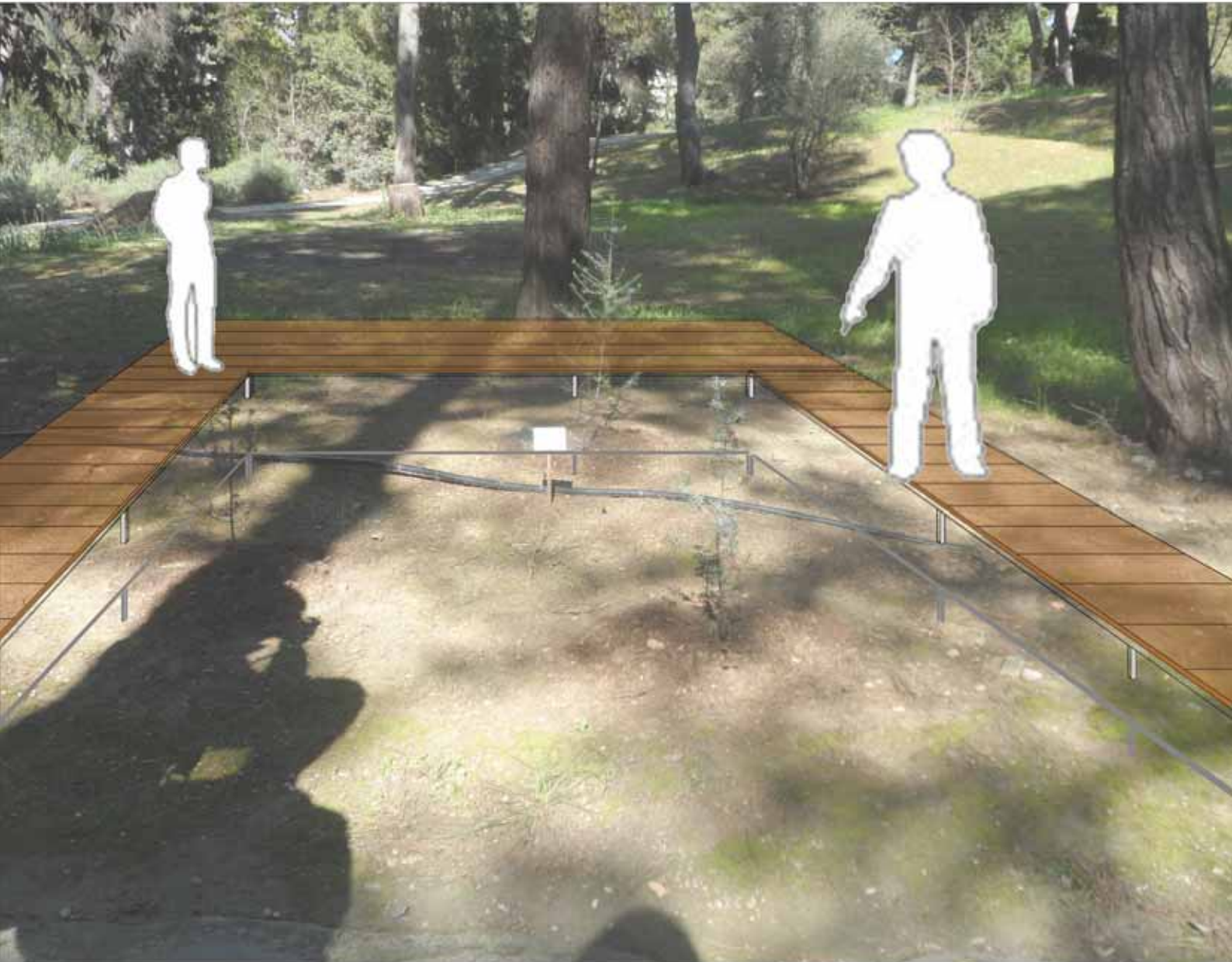

ΑΝΟΙΞΗ

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

● δεντρώνας ● ιστορ. τμήμα ● ανθώνας ● οικον.φυτά ● φαρμ. φυτά ● συστημ. τμήμα

Με παρεμφερή τρόπο έχει αντιμετωπιστεί και η συγκεκριμένη πρόταση η οποία αποτέλεσε καθοριστικό ρόλο στην παραπάνω επέμβαση το Βοτανικό κήπο. Πρόκειται για το 1ο βραβείο ενός διεθνή διαγωνισμού που είχε ως κύριο θέμα την Πάρνηθα και πιο συγκεκριμένα το τοπίο ύστερα από τις πυρκαγιές του 2007 όπου άλλαξαν πλήρως την εικόνα του. Μεγάλο μέρος του βουνού έχει ορισθεί ως Εθνικό Πάρκο, και είναι ένα προστατευόμενο. Το βουνό ήταν για αιώνες ένας δημοφιλής προορισμός για πεζοπορία για τους Αθηναίους, καθώς και για την υπόλοιπη Ελλάδα. Μέχρι την 26 Ιουνίου 2007, όταν η φωτιά ξεκίνησε από ένα στύλο του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό και κατέληξε στην καταστροφή μισό της προστατευόμενης περιοχής της Πάρνηθας. Ο νομός Αττικής έχει κηρύξει την περιοχή που είναι ανοικτή για αναδάσωση, και έχει τριπλασιάσει την έκταση της προστατευόμενης περιοχής.

CONCEPT

Το μάτι συναντάει δύο αντικρουόμενες τοπία μετά την πυρκαγιά του 2007. Ένα καμένο και άψυχο. Και έναν όρθιο σφύζει από ζωή, όπως η φωτιά δεν συνέβη ποτέ. Σε πολλές περιοχές, η αντίθεση αυτή είναι τόσο έντονη που φανερώνει ένα γραμμικό κομμάτι της, όπου η φωτιά σταμάτησε. Εκεί, ένα όριο υπάρχει, το οποίο ονομάζουμε «γραμμή του πυρός». Κατά μήκος της γραμμής του πυρός, μπορεί κανείς να έχει ταυτόχρονα δύο αντίθετες απόψεις. Στα δεξιά, η θέα στο δάσος, και στα αριστερά, η θέα των καμένων. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι οι απόψεις αυτές παρουσιάζουν δύο εκδοχές του μέλλοντος στην Πάρνηθα. Το επιθυμητό, πράσινο μέλλον και το πιο πιθανό να συμβεί, αν οι άνθρωποι να μείνουν χωρίς δράση. Είναι σαφές ότι η Πάρνηθα θα είναι, για το χρονικό διάστημα μετά, ένα μεταβαλλόμενο τοπίο.

Προφανώς, βρισκόμαστε σε ένα σημείο καμπής. Ως αποτέλεσμα, η γραμμή του πυρός γίνεται το ιδανικό σημείο για ένα κέντρο ερμηνεία. Ένα κτίριο που χειριζόμαστε ως μια διαδικασία μύησης μέσα στο δάσος. Η παρούσα είναι μάρτυρας, ο τρόπος αλλαγής που υποδεικνύεται, και το οδήγησε μέλλον υπαινίσσεται. Η γραμμή του πυρός αποτελείται από δύο παράλληλους τοίχους, κάθε ένας από αμφίδρομη καθρέφτες. Χάρη σε αυτό το υλικό, κάθε τοίχωμα έχει μία προς τα έξω αντανάκλαστικό και ένα εσωτερικό διαφανή εμφάνιση.

Ο τρόπος με τον οποίο η συγκεκριμένη κατασκευή που καθράρει το τοπίο και δίνει τη δυνατότητα στους επισκέπτες και κυρίως στα μικρά παιδιά να έρθουν σε επαφή τόσο με το ζωντανό όσο και με το άψυχο κομμάτι του δάσους αποτελείσει καθοριστικό ρόλο στην προτεινόμενη πρόταση, η οποία έχει αντιμετωπιστεί με παρόμοιο τρόπο. Ο τελικός σκοπός επιδιώκει την καλύτερη δυνατή σχέση και επάφή με το στοιχείο του πρασίνου είτε καθ' ύψος είτε στο επίπεδο του εδάφους.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

-<http://www.diomedes-bg.uoa.gr/access.html>

-https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%92%CE%BF%CF%84%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%82_%CE%9A%CE%AE%CF%80%CE%BF%CF%82

-<http://www.uoa.gr/to-panepistimio/moyseia/botanikoi-kipoi.html>

<http://www.archisearch.gr/article/1832/1st-prize-on-the-international-competition-%27%27innatur-4%27%27---marina-leventaki-elisania-michalopoulou.htm>

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

-ΠΟΥΡΝΑΡΑ ΣΟΦΙΑ, ΠΑΤΡΑ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2009,ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ